

Бойчевська І.Б.

к.п.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Останнім часом унаслідок розширення міжнародних зв'язків України та її інтеграції до світової спільноти велика увага приділяється вивченню іноземних мов, адже знання іноземної мови є важливою передумовою розвитку міжнародних відносин, проведення наукових конференцій, культурного обміну. Сучасне суспільство потребує спеціалістів, які вільно володіють іноземною мовою в побуті та в професійній діяльності. Водночас, з входженням України до Болонського процесу виникла необхідність реформувати систему освіти з метою підвищити рівень її якості, доступності та ефективності. Це зумовлює необхідність пошуку конструктивних ідей для вирішення проблеми оптимізації й інтенсифікації навчання іноземних мов, а також до суттєвих змін у традиційній дидактиці. Таким чином, з'являється нова форма розповсюдження та здобуття знань – дистанційне навчання.

Під дистанційним навчанням розуміють індивідуалізований процес передавання і засвоєння знань, умінь та навичок, який відбувається в умовах опосередкованого спілкування викладачів зі студентами шляхом використання телекомунікаційного зв'язку та методології самостійної роботи студентів зі структурованим навчальним матеріалом, що представлений в електронному вигляді [1]. Відтак, дистанційне навчання є процесом взаємодії між викладачами і студентами, ізольованими у просторі. Основною метою дистанційного навчання є стимулювання дидактичного діалогу студента з матеріалом курсу.

У період сьогодення дистанційне вивчення іноземної мови здобуває все більшу популярність. Виокремлюють дві форми дистанційного навчання –

кореспондентська і телекомунікаційна. За умов використання першого типу відбувається обмін листами: викладачем пропонується теоретичний матеріал та завдання для практичного опрацювання, які виконуються студентом і надсилаються на перевірку, після чого керівник виставляє оцінку, коментує роботу і дає свої рекомендації. Телекомунікаційна форма передбачає використання комп'ютерних телекомунікацій – аудіо- та відео конференцій, які створюють ефект „живого” спілкування та забезпечують умови для формування мовленнєвої компетенції. Основним недоліком дистанційного вивчення іноземної мови при цьому може бути лише те, що віртуальне спілкування за рядом психологічних та педагогічних причин неспроможне замінити у повному обсязі «живе» спілкування.

Існує декілька варіантів дистанційних курсів іноземної мови. По-перше, так звані «чисті» дистанційні курси, у яких протягом навчання організовується робота студентів з усіх видів мовленнєвої діяльності в дистанційному середовищі, а зустріч викладача зі студентами відбувається не частіше одного разу на навчальний рік. Другий варіант – це дистанційні курси іноземної мови включеного типу, у яких періоди самостійної роботи студентів чергуються з аудиторними заняттями традиційного вигляду, що дещо схоже на очну форму навчального процесу.

Науковці виокремлюють переваги дистанційного вивчення іноземних мов: 1) гнучкість - студенти, які здобувають дистанційну освіту, як правило, не відвідують регулярних занять, а навчаються в зручний для себе час та в зручному місці; 2) модульність - кожний окремий курс створює цілісне уявлення про певну предметну галузь, що дає змогу з незалежних модулів сформувати навчальну програму; 3) паралельність - навчання може відбуватися одночасно з професійною діяльністю або з навчанням за іншим напрямом; 4) економічність - ефективне використання навчальних приміщень і технічних засобів, концентроване й уніфіковане представлення інформації призводять до зниження витрат на підготовку фахівців; 5) технологічність - використання у навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій; 6) соціальна

рівність - рівні можливості отримання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я, соціального статусу; 7) роль викладача - дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача, робить його консультантом, який координує пізнавальний процес; 8) позитивний вплив на студента - підвищення інтелектуального, творчого потенціалу студента, який отримує дистанційну освіту, завдяки самоорганізації, використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, уміння самостійно приймати рішення [2].

До основних завдань дистанційного вивчення іноземної мови входять: формувати уміння та навички читання з безпосереднім використанням матеріалів мережі Інтернет; удосконалювати вміння аудіювання на основі адаптованих та автентичних звукових текстів; формувати уміння і навичок перекладу та реферування текстів за фахом; удосконалювати уміння монологічного та діалогічного мовлення; розширювати активний та пасивний словниковий запас, ознайомлювати з лексикою сучасної іноземної мови; формувати стійку мотивації пізнавальної діяльності.

Таким чином, дистанційне вивчення іноземної мови є нагальною потребою сьогодення, яке характеризується певними особливостями: гнучкістю, технологічністю, соціальною рівністю, економічністю, позитивним впливом на студента тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.udec.ntu-kpi.kiev.ua. – Заголовок з титульного екрану.
2. Переваги дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / О.М.Галинська. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/21440>. – Заголовок з титульного екрану.